

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier,
diskriminering och kränkande behandling

Vibacke förskola

Giltighetstid: 2022-12-01 – 2023-11-30

Ansvarig rektor: Anna Danielsson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever.

All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Här på Vibacke förskola möts vårdnadshavare och barn av en välkomnande, trygg och tillitsfull atmosfär som bygger på engagemang, delaktighet och förtroendefullt samarbete.

Alla får möjlighet att i samspel med andra utveckla sitt bästa jag och erövrar kunskaper i meningsfulla sammanhang.

Lär miljön inbjuder till möten, förundran och lek samt undersökande och utforskande.

Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.

På vår förskola råder nolltolerans vilket innebär ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn/barn, barn/vuxna. Alla vuxna på förskolan har goda kunskaper om likabehandling vilket gör att vi identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för att jobba mot noll tolerans.

Barn och vuxna skall vara medvetna och ha en helhetssyn om att vi alla behöver vara delaktiga i det förhållningssätt vi arbetar utifrån.

Vi strävar efter en öppenhet mot vårdnadshavare och över förskolan för förståelse för varandra, vi vill lägga grunden till att lika värdet gäller inte bara de närmsta utan alla vi möter i vårt liv. Vårdnadshavare skall ha fått information om likabehandlingsplanen och vem de ska informera vid kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

3. Kartläggning av riskområden

Då ingen kartläggning gjordes förra perioden har vi valt att göra både och under denna och ser ett visst behov av att fortsätta arbetet med de planerade insatserna i förebyggande syfte. Dessa insatser kommer att följas upp och utvärderas under nästa period som börjar i december 2022.

En huvudsakligt insats under nästa period kommer att vara fokuserat på att starta ett utvecklingsarbete av likabehandlingsplanen.

Genom att Kvalitetsgruppen, som består av en förskollärare från varje avdelning, planerar in kartlägnings-veckor och när de insatser som avdelningarna ansvarar för ska följas upp och utvärderas kommer arbetet att förbättras tänker vi. Kvalitetsgruppen på förskolan kommer att fungera som en länk mellan avdelningarna och rektor som ett viktigt led i att implementera ett nytt arbetssätt och att utbyta kunskap. Något som kartläggningen pekar på är vikten av att pedagogerna har en samsyn i sitt pedagogiska förhållningssätt. Ett sätt att uppnå samsyn är det kontinuerliga arbetet i kvalitetsgruppen som sedan kan ligga till grund för hela förskolans pedagogiska inriktning.

Nästa års Planeringsverktyg ska även ses över och tanken är att likabehandling ska finnas med i verktyget på ett naturligt sätt. Det är trots allt en av alla de saker vi arbetar med dagligen på förskolan. För att utvecklingsarbetet ska bli så bra som möjligt behövs alla olika kompetenser och erfarenheter som ryms inom förskolan och kvalitetsgruppen kommer att agera "spindeln i nätet" för att uppnå detta.

4. Mål för arbetet

Vi kommer under läsåret lyfta likabehandlingsplanen och kartlägga risker.

Vibackes mål utifrån vår kartläggning är att alla barn på förskolan ska känna sig trygga.

5. Handlingsplan

Utifrån den kartläggning som alla avdelningar på Vibacke gjort under november månad har denna handlingsplan upprättats.

<p>Detta har vi uppmärksam mat.</p>	<p>Vilken/vilka insatser behövs? Varför?</p>	<p>Hur ska vi göra? Varför</p>	<p>Vem gör vad? Ansvar</p>	<p>Vem gör vad? Ansvar</p>
<p>Konflikter i glasrummet, ibland våldsamma "lekar". Sker när det fattas pedagoger.</p> <p>Några barn visar stort intresse för sina kompisar vid blöjbyte/toalettbesök.</p> <p>Kuben är en plats där en del barn vill "gömma sig" och göra sådant men inte "får".</p> <p>Allmänt där barnen är: några bland de äldre barnen skvallrar mycket på varandra. Pratar om vem/vilka som får vara med och leka.</p>	<p>Högre pedagog-närvaro beroende på vilka barn som är i rummet.</p> <p>Dela barnen i mindre grupper.</p> <p>Få igång barnen i dialog med varandra.</p> <p>Lockande material och mötesplatser.</p>	<p>Mindre grupper med olika aktiviteter, bla "styrd" lek där barnen får träna på det sociala samspelet.</p> <p>Stötta i kontakttagande i leken.</p> <p>Medvetet val av barn i grupperna där de kan lära av varandra.</p>	<p>Vid planerade aktiviteter men även hela tiden.</p>	<p>Alla pedagoger</p>

<p>Matsal: Kritiska kommentarer om andras alster. Byggen och lego: Våldsamma lekar och slag. Konflikter om materialet. Stora rummet: Bråk om vem som får vara i rummet. Allmänt där barnen är: Pikar om hur någon ser ut eller har för kläder. Får inte vara med. Kommentarer hur andra pratar. Dominanta barn bestämmer över leken och andra barn.</p>	<p>Närvarande pedagoger. Samtal med barnen. Dela barngruppen. Goda förebilder. Lockande material och mötesplatser.</p>	<p>Planera verksamheten. Se över material och användningso mråde och rummens syfte. Fånga upp det som händer och ta tag i det på en gång. Planerad verksamhet med samtal och dramalekar om kamratskap.</p>	<p>Hela tiden och vid planerade tillfällen.</p>	<p>Alla pedagoger</p>
<p>Många konflikter mellan barnen överallt i lokalen under hela dagen. Hallen, mat, tvätt, , blöjbyte. Byte av aktivitet osv.</p>	<p>Färre barn på samma yta</p>	<p>Dela barnen i mindre grupper, färre barn ger yta att röra sig utan att vara så nära någon kompis</p>	<p>Titta över varje rutin och försöka hitta ett sätt som är så bra som det går. Prova olika innan vi hittar det vi tycker fungerar bäst.</p>	<p>Arbetslaget tillsammans tar en rutin i taget och kommer överens om ett arbetssätt.</p>

<p>Konflikter i fria leken, oftast verbala, i "stora" rummet och paradiset.</p>	<p>Begränsa barnantal för att få lekro</p> <p>Ha vuxna närvarande som vid behov kan hjälpa till</p> <p>Jobba med "att vara en bra kompis" så att vi fortsätter att utvecklas till trevliga kamrater</p>	<p>Dela upp i grupper så att vi vet var och vad vi ska göra</p> <p>Schemalägga var personalen ska vara för att också vi ska veta var och vad vi ska göra</p> <p>Fortsätta med kompis lekar och samtal för att fortsätta vår sociala utveckling</p>	<p>Hela tiden</p>	<p>Hela personallaget</p>
---	---	--	-------------------	---------------------------

6. Utvärdering av genomförda insatser

Utvärdering av pågående insatser kommer att utföras av arbetslagen i början av VT 2023 och kvalitetsgruppen ansvarar för att samla in och föra in i likabehandlingsplanen.

"Vi har redan sett det positiva med mindre grupper (tre barn) där pedagog, till viss del, styr och kan stötta i samspelet."

Ovan citat från en avdelning kan användas för att vidareutveckla vad som är positivt. Vad har hänt?

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Hur har barnen varit delaktiga? Vad har de uttryckt?

Under kommande period vill vi utveckla hur pedagogerna bjuder in barnen till reflektion och hur vi använder det i vårt förebyggande likabehandlingsarbete.

8. Rutiner för akuta situationer

Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Det är mycket viktigt att alla anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.

- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall detta förhindras och omgående anmälas till förskolechef.
- Rektor informerar i sin tur huvudman och skickar in en anmälan om kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Rutiner när barn kränker barn

Den som ser kränkande behandling ska snabbt agera och bryta situationen. Vi fortsätter att arbeta mot kränkande behandling genom:

- Observation
- Kartläggning
- Främjande arbete genom bland annat samtal med barngruppen.
- Förebyggande arbete exempelvis genom att pedagogerna finns nära barnen, och genom att arbeta med barngruppen utifrån vårt värdegrundsmaterial.
- Vi anmäler i STELLA vid kränkningar eller diskriminering.
- Uppföljning genom samtal i arbetslaget, på förskolan och vid behov också föräldrasamtal.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen.

Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna

funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.